

DOEPAK

DuPAK DoePAK POPPENSPE(ELMUSEUMKRUIJELKRANTKRABEL) DoePAK DuPAK
Nr. 45

Kattenspelletje

Tot de nummers van het oud-Franse **volksoppentheater** behoort de strijd van **Polichinelle** (spreek uit: poliesjienel) met een echte **kat**. Polichinelle lijkt op de oud-Hollandse **Jan Klaassen**; hij heeft een naar voren stekende kin en haakneus, een dikke buik en een bochel. Op zijn hoofd zit een driekantige steek. In zijn hand heeft hij altijd een **stok** waar hij zijn tegenstanders mee te lijf gaat. Eerst denkt de **poes** dat het aantikken met de stok een spelletje is. Het is echter menens en Polichinelle wint. De kat springt uit de kast. Voor een nieuw optreden krabbelt hij gewillig op de **speelplank**. De **poppenkastbel** gaat. Het 'kattenspelletje' begint opnieuw.

Wil je meer weten over **poppenkastfiguren** en **beesten** in de **poppenkast**? Raadpleeg op onze **websites** het **poppentheater-abc** en **Doepak**, onze **kruimelkrant** en **-krabbel**.

Wij nodigen onze **Poppenspe(e)lmuseumbezoekers** graag uit hun **mening** te geven over onze bezigheden, exposities en presentaties. Voor een **neergekrabbelde** opmerking mag je dit **kattebelletje** gebruiken.

Noteer eventueel je **naam** en (**e-mail**)**adres**, zodat wij je op de hoogte kunnen houden van onze activiteiten.
Hartelijk dank voor je reactie!

Kattebelletje met poes en Polichinelle: je mening

De websites www.poppenspelmuseum.nl en www.poppenspelmuseumbibliotheek.nl geven informatie over het **Poppenspe(e)lmuseum**, het (volks)poppentheater en de bijna zeventuizend werken omvattende internationale **Poppenspe(e)lmuseumbibliotheek**. Een **poppentheater-abc** op deze sites bevat de verklaring van uitdrukkingen, woorden, poppentheatertechnieken, karakteristieke (poppen)theaterfiguren en personen. Op www.geheugenvanederland.nl/poppenspel2 is heel veel over onze poppentheaterverzameling te vinden. Op www.poppenspelmuseum.nl/onderwijs kan een speelse reis door de wonderwereld van het poppentheater gemaakt worden. Tekst en realisatie: Otto van der Mieden © (2010). Veel plezier en applaus!

Doepak is hét Poppenspe(e)lmuseumcadeau. Doepak is gratis voor iedereen die de vragen van een Poppenspe(e)lspuurocht goed beantwoord heeft. Verzamel alle afleveringen van de Doepakkruijmelkrant en -krabbel! Een dupák (spreek uit: doepak) is een stang- en trucpop. Het nummer met de dupák wordt in het Tsjechische en Slowaakse volksoppentheater met marionetten en stangpoppen altijd als toegift opgevoerd. De pop maakt sprongen waarbij zijn lijf beurtelings lang en kort wordt. Het is een truc die overeenkomt met het uitrekken en weer inkrimpen van de hals van de Dood van Pierlala in de poppenkast. Pierlala is een stokpop en wordt van onderaf gemanipuleerd; de dupák wordt als stangpop van bovenaf bewogen. Terwijl het rijzen van Pierlala's hals heel langzaam en onder doods stilte geschiedt, gaat het strekken en krimpen van de dupák razendsnel en met veel tumult. Dupák betekent 'stampend'. De houten voeten zijn met lood verzwaard. Het lijf van de pop is een zak van stof. De stang waaraan de dupák hangt, gaat door het hoofd en het lijf en zit vast aan de houten heup. Het gat in het hoofd is wijder dan de dikte van de stang, waardoor de kop soepel op en neer gaat. Aan weerszijden van de kop van de dupák is een touw vastgemaakt. De touwen gaan omhoog en zijn bevestigd aan een speelhout. Door dit op en neer te bewegen, rekt en krimpt het lijf. De pop gaat als het ware door de knieën en veert weer op. Behalve springen kan de dupák ook om zijn as draaien; daarbij zwierven de armen wijd uit.